

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

NAAC Accredited 'B' Grade

Shilp

Magazine 2024-2025

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

Dist. Judge Hon'ble Dr. F.A. Khwaja Sir addressing the students in workshop on Pathway to success in law

Hon'ble Jintendra Papalkar, Dist. Collector addressing the students in Annual Social Gathering & Prize distribution ceremony

Shri. Anupji Agrawal MLA, Dhule addressing the students in Annual social Gathering & Prize distribution ceremony.

WKDSPM's Chairman Dadasaheb Mahendraji Nile addressing the students in Constitution Day

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

OUR INSPIRATION

Buddhavasi Adv. Raosaheb Ashokji Nile
Founder Chairman

West Khandesh Dalit Shikshan
Prasarak Mandal, Deopur, Dhule.

OUR STRENGTH

Late. Nanasaheb Uttamrao Patil
(Former Revenue Minister, Maharashtra)
Founder Vice Chairman

West Khandesh Dalit Shikshan
Prasarak Mandal, Deopur, Dhule.

OUR HOMAGE

Late. Abasaheb V. R. Patil
Former Secretary

WKDSPM, Dhule.

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

MANAGING COMMITTEE

Shri. Mahendraji Ashokji Nile
Chairman

Sau. Nalandatai M. Nile
Director

Shri. Ajitdada Uttamrao Patil
Director

Shri. Sudhakar Gomaji Jadhav
Director

Shri. Amolji Hirole
Director

Shri. Mitesh Nile
Director

Ku. Vidisha Mahendra Nile
Director

Shri. Shashikant Sukdeo Patil

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

Dist. Bar Association
President Adv. Rahul Patil
addressing the students in Alumni
meet

Senior Adv. B.P. Pawar sir
addressing the students in
workshop on Pathway to success in
law.

Dr. Ramesh Pandav
addressing the students on
Constitution & Awareness

Prof. Suresh Pande addressing
the students in Workshop on
Enhancing employability through skill
development

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

Prof. Vilas Chavhan sir addressing the students on the occasion of birth Anniversary of Dr. Babasaheb Ambedkar

Dr. Shobha Shinde Madam addressing the students on Communication Skill for Lawyers.

Adv. Meera Mali addressing the students on PCPNDT Act in Yuvati Sabha

Inauguration of NSS Unit by the auspicious hands of Adv. Sanjay Murkya Assistant Director, Public Prosecutor, Dist. Court. Dhule

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW,

DEOPUR, DHULE. TEL. : 0252-221052

Website - www.dbamcoldhule.com e-mail : dbamcoldhule@rediff.com

NAAC Accredited B Grade

[Established 1975]

Regd. No. BCI / LE / DBAMCL / DHLE / NMU /03/2002

SHILP

Magazine 2024-25

Publisher

Principal Dr. V. Y. Bahiram

Chief Editor

Dr. Makasare R. N. (Professor)

Dr. Shaikh S. J. (Professor)

Editor Board

Dr. S. D. Shegaonkar (Associate Professor)

Patil D. B. (Asstt. Professor)

Printed By : Vatsal Mudranalaya, Dhule

ABOUT THE INSTITUTION

Aims & objectives behind the formation & foundation of the institute :-

Highly inspired by Dr. Babasaheb Ambedkar, West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal, Depour, Dhule was established in 1939.

The institute began its work with a boarding house (hostel) for the backward class students. Impressed by the functioning of Adv. Raosaheb Ashok Nile, Dr. Babasaheb Ambedkar along with Dr. P.T.Borale (Former Mayor of Bombay) and Smt. Shantabai Dani the then Principal of Siddharth Law college, Bombay shouldered the responsibility of this institution to him in 1959.

Hostels & Buildings of the Institution. :-

The journey of the institute started from a shed of tin transferred into the building for students hostel worth 5 lac in 1963. Since then there has been no looking back. Dr. Babasaheb Ambedkar student's Hostel, Sanghmitra Chhatralaya, Milind Chhatralaya, Nandurbar, Nalanda Girl's Hostel, Dhule, Savitribai Phule Girls' Hostel (1979) etc. are the best examples of the fact.

Different branches of the institute in the educational sphere :-

1. Dr. Babasaheb Ambedkar Highschool, Deopur, Dhule was started in 1964.
2. Mahatma Jyotiba Phule Highschool Nandurbar, was started in 1964.
3. St. Kabir Highschool, Vikroli, Tagore Nagar, Bombay (West) was started in 1981.
4. Dr. Babasaheb Ambedkar Primary School & Balmandir (Kindergarten), Dhule were started on non-grant basis in 1978-79 for the slum dwellers without charging any fees.
5. In 1975 Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law was started on non-grant basis considering the district's need of legal education. 3 year course was started from 1984. The diploma courses i.e. Diploma in Labour Law and Labour Welfare and Diploma in Taxation Law were also started. The students from the rural area have been facilitated with quality education.
6. Dr. Babasaheb Ambedkar Junior College, Dhule was started in 1988.

Without any grants from the government the institute constructed a building from the loan taken from Union Bank of India and Bank of Maharashtra. Rs. 10 Lac. was quite a big amount in those days. But it was the immense-urge of uplifting poor, tribal and socially backward students. Adv. Nilay knew that only education could enrich them. And thus this great soul with great devotion started this social reform. To this was the valuable support from Late. Shri Nanasahab Uttamrao Patil (the then Vice-Chairman). Indeed other dignitaries & intellectuals lent their helping hands. Thus this institution has bloomed and is heavily loaded with fruits.

The present Chairman of the Institution Dadasaheb Mahendraji Nile has been working very hard to keep the impressions of the footprints of the institute in Khandesh. Members of the Management Council and the Principal Mr. V. Y. Bhiram along with colleagues have been ushering discipline and quality education. The hard work of each of the leaf of the tree of the institution and the best wishes from the people will certainly take the institute to the commanding position in the educational field.

WEST KHANDESH DALIT SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S
**Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law,
Deopur, Dhule.
College Development Committee**

1	Shri. Nile Mahendra Ashok	Chairman of WKDSPM (Institute)
2	Shri. S. S. Patil	Secretary of WKDSPM (Institute)
3	Dr. S. J. Shaikh	HOD Nominated Member
4	Dr. G. S. Mehkarkar	Teacher
5	Ass. Prof. D. B. Patil	Teacher
6	Dr. S. D. Shegaonkar	Teacher
7	Mr. P. V. Jadhav	Non-Teaching Staff Representative
8	Adv. Jitendra A. Nile	Local Member of Industry Research
9	Prof. Vilas M. Chavan	Local Member of Industry Research
10	Prof. Kalpana V. Patil	Local Member of Industry Research
11	Mr. D. B. Patil	Local Member of Industry Research
12	Dr. V. J. Sabnis	IQAC Coordinator
13	Dr. V. Y. Bahiram	Member Secretary
14		Student Council President & Secretary
15		Student Council President & Secretary

Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law Teaching Staff

1	Principal	Dr. Bahiram V. Y.	B.A.(Hon) Eng. LL.M. NET(Law), Ph.D.
2	Librarian	Mr. Patil A. P.	M.A. (History), M. Lib.
3	Asst.Prof.	Dr. Miss. Salunkhe J. C.	M.A. (Pol.) B.Ed. M. Phil., Ph.D.
4	Professor	Dr. Miss. Shaikh S. J.	B.S.L. LL.M., NET(Law) M.A.(Eng.) Ph.D. PGDHR, CCIPR, Ph.D.
5	Professor	Dr. Makasare R. N.	M.A.(Eng.) LL.M. NET(Criminology)
6	Professor	Dr. Sabnis V. J.	M. A. (Eng.) B.Ed., SET, Ph.D.
7	Asst.Prof.	Mr. Patil D. B.	B.A. (Geo.) LL.M. NET (Law)
8	Associate Professor	Dr. Mehkarkar G. S.	B.A. LL.M., NET (Law), Ph.D.
9	Associate Professor	Dr. Shegaonkar S. D.	BSL, LL.M., NET (Law), Ph.D.
10	Asst.Prof.	Mr. Patil A. M.	LL.M., NET
11	Asst. Prof.	Mr. Nilay A. J.	B.C.A., LL.M., NET
12	Asst. Prof.	Mr. Dabhade A. D.	BSL, LL.M., NET

Honorary Lecturer :-

1	Lecturer	Mrs. Nile P. M.	LL.M.
2	Lecturer	Mr. Mule K. N.	M. A. Eco, M.C.A.
3	Lecturer	Mr. Agrawal S. B.	C. A.

Non- Teaching Staff

1	Mr. Jadhav P. V.	B.Com.	Office Superintendent
2	Mr. Patil S. S.	B.A.B.P.Ed.	Head Clerk
4	Mr. Mahajan M. S.	B. Com.	Senior Clerk
4	Mr. Pawar P. N.		Library Attendant

EDITORIAL

Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law is a gateway to a great career in life. 'Man' and the 'law' are closely connected in bringing the world together. Along with trade, commerce, industry and business, the legal profession has flourished all over the five continents. At Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law, the sky is the limit and the Globe is your target.

Although technology in general and information technology in particular has a huge role to play in the development of the country, nevertheless the responsibilities of the legal fraternity are doubled. Gandhi the father of the nation led the freedom movement. Nehru, a statesman was a tremendous inspiration for his generation, sets an example of bold leadership and love

of the nation. Barack Obama stormed his presidential elections by promising the "change". From Gandhi to Obama one thing is common, they are from one fraternity-the legal fraternity.

Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law was established as a vision-project to empower India's remotest place and the backward community, as he expands his horizon in the legal field. It is the constant endeavor of the institute to see that the students grow intellectually.

We shall achieve through the process of continual improvement in the quality of education provided, with an emphasis on co-curricular as well as extra curricular activities, so that the students become competent to face the challenges of the fast changing global scenario.

On one hand they are striving to reach the summit climbing high and high on the educational ladder they are also humorous, humours and lively. That's what is reflected in the college magazine. You will enjoy reading the serious deliberations on the current issues as well as light poems, four liners (char olies) and articles reflecting human feelings and making deep impression on human heart.

It given me great pleasure to present "Shilp". It is expected that "Shilp" 2024-2025 will be appreciated by the readers and they will enjoy it reading as we enjoyed editing.

The teaching and non teaching staff and students are main source of inspiration without their contribution, encouragement and support this would have been a be Herculanian task.

I thank and congratulate all the contributors and the member of editorial board with almost sincerity

and gratitude. I am also thankful to the chairman of West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's, Hon. Shri. Mahendra Nile & Principal of Dr. B. A. M. College of Law Dr. V. Y. Bahiram for the encouragement and support.

Special thanks are deserved by Dr. Makasare R. N. & Dr. S. D. Shegaonkar for their hard work and sincere dedication to bring this magazine to the readers.

I am thankful to the proprietor of Vatsal Mudranalay, Dhule for doing a meticulous and professional job expeditiously in the publication of this magazine.

Dr. V. Y. Bahiram
Dr. S. J. Shaikh
Dr. R. N. Makasare

Dr. B. A. M College of Law, Dhule Merit list 2024-25

BALLB-I

- 1st Rank - Anshul Sale
2nd Rank - Pranjal Kakria

BALLB-II

- 1st Rank - Ms. Suryanshi Nilakshi Vikas
2nd Rank - Patel Karishma Firoj

BALLB- III

- 1st Rank - Chaudhari Pallavi Ravindra
2nd Rank - Patil Kalyani Manoj

BALLB-IV

- 1st Rank - Kale Chetana Vinod
2nd Rank - Wagh Yogita Gokul

BALLB-V

- 1st Rank - Patel Tulsi Mohanbhai
2nd Rank - Bhadane Naresh Devidas

LLB_I

- 1st Rank - Amrutkar Gayatri Rajendra
2nd Rank - Joshi Anusaya Jayram

LLB-II

- 1st Rank - Joshi Bhagyashri
2nd Rank - Borkute Pallavi

LLB-III

- 1st Rank - a) Jain Kushal Bipinchandra
b) Raghuwanshi Rahul Ratilal
2nd Rank - Murtadak Shradha Sanjay

LL.M. II

- 1st Rank - Patil Mayur Shashikant
2nd Rank - Mutha Sejal Mangalchand

INDEX

- * Publication Certificate
- * About the Institution
- * College Development Committee
- * Teaching and Non-Teaching Staff
- * Editorial
- * Merit List
- 1) राग
- 2) एक प्रवासी
- 3) मी आहे स्त्री
- 4) साथ जिव्हाळ्याची
- 5) Life a Beautiful Chaos
- 6) मन नावाचा कोपरा
- 7) वेळ नाही
- 8) आणि मी समृद्ध झालो !
- 9) आनंद
- 10) स्माईल
- 11) Indian Force
- 12) स्वतःशी स्पर्धा
- 13) जीवन एक संघर्ष यात्रा
- 14) सामाजिक न्यायचे प्रणेते छत्रपती शाहू महाराज
- 15) Legal Term Commonly used in Law
- 16) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी आपल्याला काय दिले
- 17) सुदृढ लोकशाही बनविण्यासाठी एक नागरीक म्हणून असलेली माझी जबाबदारी
- 18) Obstacles before the Constitution and its Challenges

राम

- कु. मयुरी नेरे

B.A LL.B IV'th Year

अभ्यासाचा भाग म्हणून विधी जेल विभागला जाण्याचा योग आला, तेथील जेल प्रशासन, अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य, कैद्याचे प्रश्न (कायदेशीर), कायदेविषयक मोफत मार्गदर्शन, कैद्याचे आरोग्य व त्यांचे अधिकार त्यांना पुरविल्या जाणाऱ्या सोई सवलती असे अनेक प्रश्न त्यावरील उपाय शोधण्यासाठी गेलो होतो. विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या सुचणे प्रमाणे निरीक्षणे नोंदविली होती, मग बाहेर आल्यानंतर आम्ही जेल प्रशासनने चालू केलेल्या उपहार ग्रहात नाश्ता घेतला. तेथे सर्व कैदी स्वयंपाक करतात, आलेल्या ग्राहकांना सेवा देतात, सेवा देतांना त्यांची देहबोली, भाषा मात्र कौतुकास्पद आहे.

त्यावेळी मला एक कैद्याचे कपडे घालून असलेला एक व्यक्ती दिसला तो टेबलची साफ सफाई करत होता मी त्याच्याकडून कारागृह प्रशासनाच्या वेळेची आणि इतर माहिती घेतली. तो स्वभावाने अतिशय शांत आणि संयमी व्यक्ती सारखा भासत होता. मी त्याच्या स्वभाव बघून त्याला त्याचे नाव गाव विचारले त्यावर त्यांनी रमेश (बदलेले नाव) आणि गाव वणी(बदललेले ठिकाण) सांगितले. त्यानंतर संभाषण वाढविण्यासाठी मी त्याला कोणत्या गुन्ह्या मध्ये अटक आहेस आणि केस अंडर ट्रायल चालू आहे का? असे विचारले त्यावर तो म्हणाला कि, मी कलम ३०२ भा.द.वि. (खून) केस मध्ये अटक आहे

आणि सध्या अंडर ट्रायल नाही तर मला जन्मठेपची शिक्षा झालेली आहे आणि मी व माझ्याघरातील लोकांनी सादर शिक्षेच्या विरुद्ध उच्च न्यायालयात अपीलही केलीली असल्याचे सांगितले.

त्यावर मी त्याला सहज पणे विचारले की तू तर एकदाम शांत आणि संयमी दिसतोस आणि बोलण्या वरून सुशिक्षित आणि चांगल्या कुटुंबातील मुलगा दिसतोस, तु खून केला या गोष्टीवर माझा विश्वास बसत नाही असे म्हटले. त्यावर रमेश म्हणाला की, हो साहेब सुशिक्षित आणि चांगल्या घरातील आहे, वडील नौकरी करीत होते आणि मी मेडिकल (बी. ए. एम. एस.) करीत होतो, परंतु खून मीच केलेला आहे, त्यावर अवाक होऊन मी त्याला विचारले एवढे असताना खून का केला असे विचारले असता तो म्हणाला की, तो खून मी नाही केला तर माझ्या रागाने केला असे म्हणाला, आणि समोर सांगायला सुरुवात केली कि, तो १८-१९ वर्षांचा असताना खूप जास्त रागीट होतो आणि त्यामुळे चीड चीड करीत होतो, एक दिवस त्याच्या वडिलांचे आणि बाजूच्या व्यक्तीचे थोडे भांडण झाले होते, समोरचा व्यक्ती त्याच्या वडिलांना दारू पिऊन शिवीगाळ करीत होता, त्यामुळे त्याचा राग आणावर झाला आणि त्यांनी बाजूला पडलेला कुशा (जमीन खोदण्यासाठीचे हत्यार) उचलला आणि सरळ त्याच्या डोक्यात मारला आणि त्यावर तो तिथेच खाली पडला आणि जाग्यावरच मेला असे सांगितले. त्यानंतर मला पोलिसांनी पकडले आणि

तेंव्हापासून मी जेल मध्ये आहे. त्या घटनेला माझ्या वडिलांनी स्वतःला जबाबदार धरले आणि खूप जास्त मानसिक ताण घेतला आणि इतका हुशार आणि सुशिक्षित मुलगा जेल मध्ये माझ्या मुळेच गेला असे त्यांना वाटले त्यामुळे त्यांचे मानसिक संतुलन बिघडले आणि त्यामुळे नौकरी गेली आणि त्यानंतर ते वेड्या सारखे करायला लागले आणि आता इकडे तिकडे फिरत असतात. वकिलांनी माझ्या आईला तुमच्या मुलांना जामीन मिळवून देतो त्याला निर्दोष सोडवतो असे म्हणून बरेच पैसे घेतले आणि इकडे मला शिक्षा झाली. मला एक भाऊ व एक बहीण आहे, केस करीता पैसे लागले आणि बाबाची नौकरी गेल्यामुळे घरची परिस्थिती सुद्धा खूप खराब झाली. मी खून करून जेल मध्ये आल्यानंतर कोणीच माझ्या बहिणीशी लग्न करायला तयार नसल्यामुळे तिचे लग्न माझ्या आत्याच्या दारुड्या मुलांशीच करून दिले. माझा भाऊ फार्मसी करीता होता परंतु वडिलांची मानसिक स्थिती बिघडलेली असल्यामुळे आणि केस साठी पैसे लागत असल्यामुळेभावाने त्याचे सुद्धा शिक्षण सोडले आणि आता तो शेतात आणि बाहेरचे काम करून आई वडिलांनाचा उदरनिर्वाह करत आहे असे सांगितले.

त्यावर मी रमेशला विचारले की, तुला या गोष्टीचा पश्चाताप होत नाही का? त्यावर तो म्हणाला मी ज्याला मारले तो तर काही वेळातच मरून गेला पण त्याला मारल्या नंतर मी रोजच मरत आहे. मी रोज मरण यातना भोगत असतो असे म्हणाला. साहेब त्या दिवशी माझ्या रागाने फक्त एकच खून नाही केला तर मी माझ्या घरातील

सर्वांचा खून केला असे म्हणून रडत निघून गेला पण नकळत माझ्याही डोळ्यात पाणी आले.

गुन्ह्याची अनेक कारणे आहेत आणि कळत न कळतपणे व्यक्तीकडून गुन्हा होत असतो, मग गुन्हेगार कधी स्वतःला सावरत असतो नाहीतर त्यामध्येच गुरफटून जातो. त्या क्षणिक चुकीमुळे/ रागामुळे आयुष्याची राख रांगोळी होते.

वरची घटना किती मोठी शिकवण देणारी आहे, छोट्याशा रागाने एक सुशिक्षित आणि सुसंस्कृत कुटुंब मातीला मिळवले. एक नौकरीवाला व्यक्ती रस्त्याने वेडा म्हणून फिरतो, एक डॉक्टर होणारी व्यक्ती जेल मध्ये आहे. एक औषधशास्त्राचा विद्यार्थी शेतात काम करतो, एका सुंदर मुलीला दारुड्या व्यक्तीशी संसार करावा लागत आहे. एका आईला एका मुलाशिवाय आणि पती शिवाय जगावे लागत आहे.

प्रत्येक व्यक्तीला वेगवेगळ्या कारणामुळे राग येऊ शकतो. काही लोक वाईट प्रसंगांतून जातात तेंव्हा त्यांना राग येतो, तर काहींना भूतकाळातील काही प्रसंगांमुळे किंवा बालपणीच्या अनुभवामुळे राग येतो. अशा परिस्थितीत परिस्थितीला दोष देण्याऐवजी तुमच्या राग नियंत्रणावर तुम्ही लक्ष केंद्रित केल्यास तुम्हाला त्याचा फायदा होऊ शकतो. त्यामुळे सर्वांनी राग अनावर होऊ न देता, संयम ठेवावा आणि प्रेमाने वागावे. बुद्धाने जगाला संदेश दिला की “वैर जिंकाव प्रमाने, युद्धाने वाढते युद्ध” याचे सर्वांनी अनुकरण केले पाहिजे तरच समाजात शांताता प्रस्थापित होईल.

एक प्रवासी

- जयश्री राजेंद्र जैन
B.A LL.B Ist Year

माझ्या जगण्याची वेगळीच कहाणी,
कधी ऊन तर कधी सावलीसारखी वाणी.
कधी यशाचे ढग तर कधी अपयशाची रात्र,
मी चालत राहतो, मनात ठेऊन एकच मंत्र.

कधी हसू, कधी आसवांचा पूर,
कधी शिखरावर, कधी जमिनीला जोडलेला सूर.
लोक म्हणतात, "आयुष्य सोपे नाही",
मी म्हणतो, "तेच तर त्याचं खरं सौंदर्य आहे".

प्रत्येक वळणावर शिकतो काहीतरी नवीन,
गोड आठवणींचे मी रेखाटतो चित्र.
स्वप्नं उंच, पण पाय जमिनीवर ठेऊन,
चालत राहतो मी, स्वतःवर विश्वास ठेवून.

जिंकायचंय, पण प्रवासही हवा सुंदर,
चुकांमधून शिकत, बनायचंय अजून मजबूत खंजर.
मी आहे मी, माझी ओळख वेगळी,
स्वतःच्या जीवनाची कविता मीच लिहिणारा कवी!

मी आहे स्त्री

- जयश्री राजेंद्र जैन
B.A LL.B Ist Year

मी जन्मले, तरी आनंदाचे ताशे वाजले नाहीत,
स्वप्न पाहिले, तरी पंख मला मिळाले नाहीत.
कधी घराच्या चौकटीत, कधी लोकांच्या नजरेत अडकले,
पण मनातल्या आशांनी कधीच हार मानली नाही.

चालता चालता कितीदा तरी अडवले गेले,
कधी शब्दांनी, कधी नजरेने, कधी जबरदस्तीने.
संस्कारांच्या नावाखाली स्वप्नांना छोटले गेले,
पण मी त्या राखेतून पुन्हा उभी राहिले.

मी अपमान सोसला, अन्याय झेलला,
कधी माझ्या अस्तित्वालाच प्रश्न केला गेला.
पण माझ्यातली ज्वाला कधी मंदावली नाही,
मीच माझी ओळख शोधायला निघाले.

मी लढले, मी उभी राहिले,
डगमगले तरी गडगडले नाही.
आता माझ्या आवाजाला कोणी बांधू शकत नाही,
कारण मी आहे स्त्री --
स्वतःच्या नशिबाची शिल्पकार!

साथ जिव्हाळ्याची

- जयश्री राजेंद्र जैन
B.A LL.B Ist Year

बाबांची लाडकी, घरच्यांची शान,
लहानपणापासून प्रेमाचा पाझर मिळालेला वरदान.
हसताना गोड, रडताना नाजूक,
पण आतून मात्र चिवट, न झुकणारी सुकाणू.

लहान होती, तेव्हा बाहुल्या माझ्या मैत्रिणी,
आता स्वप्नं माझी, आणि जगाशी स्पर्धा खरी.
घराच्या सुरक्षित भिंतीत वाढलेलं पाखरू,
आता स्वतःचं आकाश शोधण्यासाठी आतुर.
“हे करू नकोस, तिथे जाऊ नकोस” -नियमांचे धागे,
पण माझ्या इच्छांची वाट, मीच उघडणार दारे.
संघर्ष असो, अपमानाचे काटे असो,
मी गडगडले तरी पुन्हा उभी राहणं हेच ध्येय असो!
बाबांची लाडकी, हो, मी आहेच,
पण फक्त त्यांच्या सावलीत राहणारी नाही.
स्वतःच्या जोरावर उभं राहायचंय,
या जगाला दाखवायचंय -मी थांबणारी नाही...

"Life – A Beautiful Chaos"

- Jayashri Rajendra Jain
B.A LL.B Ist Year

Life's a puzzle, piece by piece,
A mix of sorrow, love, and peace
A race we run, yet pause to see,
The beauty in uncertainty
Sunshine glows, then fades to rain,
Laughter echoes, followed by pain
Moments fly, yet time stands still,
Dreams may break, but hearts rebuild.

No script to follow, no perfect way,
Just rise, just fall, just live each day.
For life's not meant to be defined,
It's felt, it's lived-a journey unlined.

मन नावाचा कोपरा

- हर्षल दिलीप ठाकुर

LL.B 3'rd Year

माणूस नावाच्या सजीवांत
मन नावाचा कोपरा वसतो,
असंख्य गोष्टींचा दडलेला येथे खजिना असतो,
काही स्वप्नं पूर्ण झाल्याचा आनंद असतो
तर काही स्वप्नं अपूर्ण असल्याचा
गंध येथे दरवळत असतो,
आठवणींचा खेळ रोजचं चालू असतो,
या खेळात स्वतःलाच
मात्र हरवून बसतो,
पर्वा नसते कुणाला याची
जो-तो आपली गरज भागवत असतो,
मनं नावाचा कोपरा मात्र
आशेच्या हिंदोळ्यावर जगत बसतो.!

वेळ नाही

तू गुंतला असा की जगण्यास वेळ नाही
अन सांगतो जगाला मरण्यास वेळ नाही,
गाणार गीत केव्हा तू सांग जीवनाचे
जेव्हा तुलाच वेड्या हसण्यास वेळ नाही,
आयुष्य तुझे तू जगतो खुशाल आहे
आता जगाकडेही बघण्यास तुला वेळ नाही,
मितणार ना कधी ते नाव दे यशाला
म्हण एकदा तरी की हरण्यास मला वेळ नाही,
आयुष्य युद्ध आहे जिंकून एकदा घे
सांगू नको जगाला पुन्हा की
लढण्यास वेळ नाही.!

... आणि मी समृद्ध झालो झालो...

- संदिप बोरसे

LL.B III'rd Year

लॉकडाऊननंतर कुटुंबावर आलेल्या संकटांनी, कायद्याचे ज्ञान मिळविण्याची तीव्र इच्छा जागृत झाली आणि धर्मपत्नीने विधी पदवी घेण्यासाठी CET परीक्षा पास झाल्यानंतर प्रवेशासाठी निवडले आपले डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्मृती विधी महाविद्यालय, धुळे आणि सर्वप्रथम माझा परिचय झाला या विधीमय वातावरणाशी.

प्रवेश समिती प्रमुख प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सरांनी कागदपत्राची कसून तपासणी केल्यानंतर प्रवेश निश्चित झाला.आज चार वर्षांनंतर मागे वळून बघतांना, जुने पहिल्या वर्षापासुनचे दिवस आठवतांना मन भरून आले आणि हृदयास प्रश्न पडला आदरणीय कालकथित अॅड. रावसहेब अशोकराव निळे यांनी, दीर्घ दृष्टीकोन डोळ्यासमोर ठेऊन, माझ्यासारख्या पामराला विधीमय करून, संकटांवर मात करण्याची जिद्द, आत्मविश्वास मनात निर्माण करण्यासाठी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्मृती विधी महाविद्यालय, धुळे. हे विधी महाविद्यालय स्थापन तर केले नाही ना?

पहिल्या वर्षी विषयांच्या ओळखी बरोबरच मित्रांची आणि प्राध्यापकांची ओळख झाली. मित्रांमुळे तरुण झालो आणि प्राध्यापकांमुळे समृद्ध. हि समृद्धी शब्दांत सांगता न येण्यासारखी, कदाचित त्यासाठी शब्दही अपुरे पडतील. या वर्षी,

या वयात पहिल्या वर्षाच्या परीक्षेत महाविद्यालयात दुसऱ्या क्रमांकाचे पास झालो. महाविद्यालयाने बक्षिस देऊन सत्कार केला. मन भारावून गेले.

दुसऱ्यावर्षी ओळख झाली ती प्रात्यक्षिक विषय म्हणून धुळे येथील मध्यवर्ती कारागृह भेटीदरम्यान तीव्रतेने आलेल्या भूतकाळातील आठवणींची. २५ वर्षे मालेगावमधील वातावरणात काढल्यानंतर बंदीखान्यात जाणारा मार्ग,तेव्हाही शिक्षकांनीच बदलविला आणि मी ज्ञानसाधनेकडे वळालो.शिक्षक झालो, प्राचार्य झालो. शिक्षक संघटनेतही संघटन कौशल्य शिकलो. शिक्षणाची तीव्र इच्छा वाढतच गेली.

आज तिसऱ्या वर्षी सन २०२४-२५ मध्ये, ज्ञानयोगी,कर्मयोगी, आणि स्थितप्रज्ञ म्हणून भेटलेल्या प्राध्यापकांनी माझ्या जीवनाला वेगळे वळण दिले.आठवणीच सांगायच्या झाल्यास, पहिली आठवण हि निमडाळे ता.धुळे येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिराची प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सर यांना विनंती केली की, राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिरात एक दिवसासाठी येण्याची जीवनानुभव घेण्याची परवानगी दयावी, त्यांनी विनंती मान्य केली, ग्रामीण भागात राहून ते जीवन समजून घेतले, तो अनुभव हा कधीही न विसरता येण्यासारखा आहे. प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सर स्वतः शिबिरातील सर्व कामे करत आणि विद्यार्थ्यांनाही शिकवत होते. सर्व विद्यार्थ्यांना

स्वावलंबी करण्यासाठी बुद्ध्याचा स्वयंप्रकाशित आणि स्वावलंबी व्हा हा संदेश देत होते.

दुसरा प्रसंग म्हणजे प्रा.दगा पाटील सर यांनी माझ्यावर टाकलेल्या अगम्य विश्वास. आमच्या सर्व मित्रांची तीव्र इच्छा होती की, छत्रपती संभाजी नगर येथील उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ आणि पैठण येथील पुरुषांसाठी खुले कारागृह पाहण्याची. हि इच्छा दि.२६.३.२०२५रोजी पूर्ण झाली, ती आपल्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. बहिरम सर यांनी क्षेत्र भेटीची परवानगी दिल्यामुळे. दि.२६.३.२०२५ रोजी आम्ही सकाळी छत्रपती संभाजी नगरकडे निघालो, आणि क्षणाक्षणाला अनुभव येत होता प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सर व प्रा. दगा पाटील सर दोन स्थितप्रज्ञ, ज्ञानयोगी, कर्मयोगी आपल्या सोबत असल्याचा. या दिवसभरात अनेक प्रसंग आले, ते त्यांनी अतिशय चांगल्या प्रकारे हाताळले.

छत्रपती संभाजी नगरमधील उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठात पोहचल्यानंतर आमचे स्वागत केले ते आपल्या कॉलेजचे माजी विद्यार्थी अॅड.महेश सोनवणे , अॅड.चेतन चौधरी, अॅड.मेहुल कुलकर्णी आणि त्यांचे सहकारी यांनी. दुपारपर्यंत सर्व उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाचा परिसर पाहून झाल्यानंतर सर्वांना प्रचंड भूक लागली होती. 'दुसऱ्याच्या पोटात, तर माझ्या ओठात' हि म्हण चटकन आठवली, कारण महाराष्ट्र व गोवा बार कौन्सिलचे राज्य उपाध्यक्ष अॅड.अमोल सावंत सरांनी आमच्या जेवणाची व्यवस्था उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाच्या कॅन्टीन मध्ये केली होती. जेवणावर ताव मारून वरून मठठा

पिल्यानंतर त्याच ठिकाणी अॅड.अमोल सावंत सरांनी आम्हाला मार्गदर्शन केले. आणि कोणतीही मदत लागली तर सांगा, असे आश्वासन दिले. मला माझ्या सौ. ची सनद बाकी असल्याचे आठवले, मी अॅड.महेश सोनवणे यांना सांगितले, त्यांनी हि बाब अॅड.सावंत सरांच्या कानावर टाकली, सरांच्या आदेशाने पाचच मिनिटांत सनद घेऊन बार कौन्सिलचा कर्मचारी कॅन्टीन मध्ये हजर झाला. सर्वासमोर मला सौ. ची सनद दिली. कौतुक केले, माझे डोळे भरून आले. शेवटी प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सरांनी आभार मानले आणि भारावलेल्या मनाने आम्ही पैठणकडे रवाना झालो.

पैठण येथील पुरुषांसाठी खुले कारागृहात पोहचल्यानंतर तेथील कर्मचाऱ्यांनी आम्हांला सर्व खुला बंदिवास दाखविला. तेथेच प्रायश्चित्त म्हणजे काय ? याची जाणीव झाली. जीवनात क्षणिक रागाने घडलेल्या चुकांमुळे उध्वस्त झालेले जीवन आणि पुन्हा बंदिवासात चांगली वागणूक म्हणून दिलेला मोकळ श्वास.

हि सर्व शिदोरी घेऊन रात्रीचे जेवण केले. आईसक्रिम खाल्ली. पण गाडीत कुणालाच व्यवस्थित झोप लागली नाही कारण माहितीसमृद्ध झालेले मन आणि आमच्या मार्गदर्शकांची बिघडलेली तबबेत. आमच्या बरोबरच असलेल्या दुसऱ्या ज्ञानमहर्षींनी, त्यांच्या वागण्यातून आम्हांला दिलेली इतरांची काळजी घेण्याची शिकवण.

शेवटी या अनुभवावरून सांगायचेच झाले तर, विधी क्षेत्र म्हणजे अखंड ज्ञान साधना घडवून आणणारा महामेरू पर्वतचजणू. कितीही ज्ञान मिळाले तरी अपुरेच वाटते. आणि जीवनात

पहिल्यांदा आपले व्यवसाय क्षेत्र निवडल्याची अनामिक खंत मनाच्या एका कप्प्यात न कळत उद्भवली आणि प्रश्नचिन्ह उभे राहिले ? मला आठवले, आपल्या विधी महाविद्यालयातील सहृदयी प्राध्यापक वर्ग. 'बोट धरून कायद्याचे ज्ञान देणारे, पितृतुल्य, पितृसमान आणि मैत्रीभाव ठेवणारे प्रा.डॉ. दगा पाटील सर, अखंड ज्ञानसाधना करणारे आमचे मार्गदर्शक प्रा.डॉ.राजेश मकासरे सर, आपल्या तीक्ष्ण नजरेतून महाविद्यालयातील प्रत्येक विद्यार्थ्यास न्याहळणारे प्राचार्य विजय बहिरम सर, मैत्रीचा घट्ट हात धरून संकटांचा अडथळा पार करणारे सोबती प्रा.डॉ.संदेश शेगावकर सर ,आईच्या मायेची उब ज्यांच्या

शब्दातून सतत जाणवत असते अशा प्रा.डॉ.साजेदा शेख मॅडम, विद्यार्थी जीवनास दिशा देण्यासाठी सतत प्रयत्नशील असणारे प्रा.डॉ.गजानन मेहकरकर सर,चिरतरुण असणारे मित्रत्वभाव ठेवणारे प्रा. आकाश निळे सर,प्रा.अंकुश पाटील सर,प्रा. अनिल दाभाडे सर, आणि इतर सहकारीयांची तीव्रतेने आठवण झाली आणि फिनिक्स पक्षाने ज्वलंत राखेतून भरारी मारावी तशी विचारांनी अवकाशात झेप घेतली. आपण क्षेत्र बदलावे का? हा विचारच मला समृद्ध बनवून गेला.क्षेत्र भेटीचे सार्थक झाले आणि मी तृप्त झालो.

आनंद

- कोमल पाटील

B.A. LL.B 4'th Year

जेवणात रोज एकच भाजी असली तर जेवणाचा आनंद मिळत नाही
त्याचप्रमाणे सर्वच परीक्षेत यशस्वी झाल्यास
खूप स्ट्रगल करून आपण इथपर्यंत पोहोचलो असं भासत नाही
म्हणून अपयश ही तितकच गरजेचं असतं.

जेवणात रोज वेगवेगळ्या भाज्या असल्या
तरच शरीराला पोषण मिळतं व शरीर तंदुरुस्त होतं
त्याचप्रमाणे एखाद्या परीक्षेचा अभ्यास करतांना
यश आणि अपयश या दोन्ही गोष्टींना सामोरे गेलं की
ते पचविण्याची क्षमता आणि मानसिकता दृढ होते
आणि आणखी खूप काही करण्यासारखं आहे
आपण ते करू शकतो ही मानसिकता तयार होते.

स्माइल

- कोमल पाटील
B.A. LL.B 4'th Year

हर स्माइल के पिछे एक राज छुपा होता है,
स्माइल किसी की असली होती है, तो किसीकी नकली,
कोई अपना दुख छुपाने के लिए नकली Smile करता है
तो कोई किसीको दुख देने के लिए,
कोई रोते हुए अचानक आंसू पोछकर किसी को
ना समझे इसलिए झट से हसने लग जाता है,
कोई किसी के अपनी जिंदगी में आजाने से हसता है,
तो कोई चले जाने से,
कोई किसी को हसाने के लिए हसता है,
तो कोई किसी को हसता देख।

कोई दिल से हसता है,
तो कोई दिमाग से,
कोई सिर्फ देखता ही रहता है
की कोण कोण हस रहा हैं
और मे क्यों नहीं हसता,
मेरी जिंदगी में हसीं क्यों नहीं।

कोई ये क्यो नहीं सोचता की
हम खुद अपने मन के अधिपाती है।
हम जब चाहें तब हस सकतें है
वो भी किसी भी चीज की परवाह ना करते हुए।

DO YOU KNOW WHY SORROW IS
WRITTEN ON THE FIRST PAGE OF LIFE?
BECAUSE LIFE WANTS YOU TO TURN
THAT FIRST PAGE WITH STRUGGLE AND
AFTER THAT YOU CAN WRITE A BEAUTIFUL BOOK OF LIFE
WITH YOUR OWN HANDS

Indian Forces: The Strengths of India in the Event of a Third World War

- Komal Gopal Patil
B.A. LL.B 4th Year

Introduction -

Now a day's global instability is increasing over the world. Specially Various conflicts, like the Russian attack on Ukraine which is going on since 2022, and rising tensions over the situation of Taiwan, have been seems to be indicator for a third world war. Hence the possibility of 3rd world war is to be seen. In first and second world war the consequences faced by all living beings were very harmful injurious. Various Nations has their different military capabilities. India has also its own defence capability. It has been proven that the Indian forces are the strength of India in various events. In India and Pakistan war in the year of 1947-1948 Indo-Pakistani War, 1965 Indo-Pakistani War, and 1971 Indo-Pakistani War.

Indian Government taking step towards stronger Indian defence System

Within the latest 2025-2026 budget, India's armed forces will receive INR 6.81 trillion (USD78. 3 billion). The

Budget of the Ministry of Defence includes the allocation towards the three defence services along with the expenditure on research and development and border roads, modernisation of armed forces, production.

Nuclear Deterrence

India's nuclear triad is a military force structure that includes three parts :

1. Intercontinental ballistic missiles (ICBMs): Land-based nuclear missiles
2. Submarine-launched ballistic missiles (SLBMs) : Nuclear - missile - armed submarines
3. Strategic bombers : Aircraft with nuclear bombs and missiles

The purpose of India's nuclear triad is to increase nuclear deterrence by reducing the chance of an enemy destroying all of India's nuclear forces in a first-strike Attack

1. Land –based ballistic missile

I. Agni Missile Series :

Agni - I : Short-range, road-mobile missile with a range of 700 km.

Agni-II : Medium-range missile with a range of 2,000 km.

Agni-III : Intermediate-range missile with a range of 3,000 km.

Agni-IV : Intermediate-range missile with a range of 4,000 km.

Agni-V : Intercontinental Ballistic Missile (ICBM) with a range of over 5,000 km developed by DRDO and inducted in 2020.

Agni-P : A variant of the Agni series, also a solid - fueled ballistic missile.

ii. Prithvi Missile Family :

Prithvi-II : Short-range, road-mobile missile with a range of 250 km.

Prithvi Air Defence (PAD) : A land-based interceptor missile for high-altitude interception as part of the Indian Ballistic Missile Defence Programme. Which will play the very crucial role in any War.

2. Air-Launched Capabilities :

I. Mirage 2000H/I and Jaguar IS/IB :

These aircraft are believed to be assigned the nuclear strike role, with the Mirage 2000H operating from Maharajpur Air Force Station and the

Jaguar IS/IB from Ambala and Gorakhpur Air Force Stations.

ii. Rafale : The French-made Rafale, which India is acquiring, is also considered a potential nuclear-capable platform.

3. Sea-based ballistic missile -

India has a nuclear-powered ballistic missile submarine (SSBN) in the form of the INS Arihanti.

Dhanush :

Navalized Prithvi missile system for Indian Navy, capable of firing modified versions of Prithvi-III with ranges up to 750 kmii.

Sagarika K Series

Sagarika (K-15) Submarine - launched ballistic missiles.

K-4 Submarine-launched ballistic missile.

K-5 Submarine-launched ballistic missile.

K-6 Submarine-launched ballistic missile.

These all contributing to its defence capabilities.

Other capabilities of India excluding nuclear -

1. Land-Based Capabilities :

The Indian Army has 1.45 million active personnel and has BrahMos : A supersonic cruise missile jointly developed by India's DRDO and Russia's NPO Mashinostroyenia, inducted in all three armed forces. It's known for its precision and ability to evade enemy air defences.

I. Land-Based Weapon Complex : Comprises Mobile Autonomous Launchers (MAL) controlled by a Mobile Command Post (MCP), and a Missile Replenishment Vehicle (MRV).

ii. Anti-tank missiles: Nag and HELINA.

iii. Surface-to-air missiles: Akash, Astra.

iv. Anti-ballistic missiles: Prithvi Air Defence.

v. Guided missiles: Prahar and Pranash are being tested to replace existing Prithvi missiles.

vi. Pralay: Battlefield range ballistic missile with better range being developed from PDV anti-ballistic missile.

2. Sea based Capabilities -

The Indian Navy has 142,251 personnel and a fleet of

I. Warships : The Indian Navy operates around 135+ warships, including aircraft carriers, destroyers, frigates, corvettes, landing ships, and various auxiliary vessels.

ii. Submarines : The navy has a fleet of 16 conventionally-powered attack submarines.

iii. Aircraft : The navy operates over 300 aircraft, including fixed-wing aircraft, helicopters, and unmanned aerial vehicles.

iv. Aircraft Carriers :

INS Vikramaditya : A modified Kiev-class aircraft carrier, the flagship of the Indian Navy, in service since 2013.

INS Vikrant : A newly added aircraft carrier, showcasing India's ability to project air power.

3. Air based Capabilities

The Indian Air Force (IAF) has 135,000 personnel and a fleet of 33 squadrons, maintaining its position as the fourth-largest air force globally which has Aircraft and Weapon Systems:

I. Fighters : The IAF operates a diverse fleet of fighter aircraft, including the Rafale, MiG-29, Su-30 MKI, and Jaguar,

which are used for air superiority, interdiction, and close air support.

ii. Attack Aircraft : The IAF also has attack aircraft like the P-3C Orion and the Mi-24 Hind for specialized missions.

iii. Transport Aircraft : The IAF has a large fleet of transport aircraft like the C-17 Globemaster and the IL-76, which are used for strategic airlift and humanitarian operations. Providing crucial surveillance and command capabilities.

Challenges and the way forward -

India faces challenges such as administrative delays, budget limitations, and the need for further modernization. Addressing these issues through efficient defense procurement,

increased funding, and continued focus on innovation will be critical to maintaining its edge.

Conclusion -

As compare to other small Nations India has unique and strengthful defence system. In the event of a Third World War, Indian forces will undoubtedly be a pillar of strength for the nation and its allies. With a combination of modern weaponry, strategic partnerships, and a commitment to peace, India is well-positioned to defend its sovereignty and contribute to global stability. As the world navigates an uncertain future, the strength and resilience of Indian forces will remain a beacon of hope and security

स्वतःशी स्पर्धा

- धिरसिंग मिन्हा वळवी

LL.B II'nd Year

एकदा अकबर बादशहाने बिरबल कडे एक कोंबडा दिला, आणि सांगितले, "हा कोंबडा तू घेऊन जा. एक महिना सांभाळ. आणि एका महिन्याने हा कोंबडा परत घेऊन ये. जेव्हा तू हा कोंबडा आणशील, तेव्हा या कोंबड्याची झुंज दरबारातील शाही कोंबड्याशी होणार आहे. यात तुझा कोंबडा हरला नाही पाहिजे. पण अट मात्र एकाच गोष्टीची आहे, झुंज शिकण्यासाठी या कोंबड्याच्या संपर्कात कोणताही कोंबडा किंवा कोंबडी येऊ द्यायची नाही."

हे खूप अवघड काम होतं. कोणताही कोंबडा किंवा कोंबडी या कोंबड्याच्या संपर्कात न येऊ देता त्याला झुंज शिकवणे. बिरबलाने त्या कोंबड्याला घेतले. आणि आपल्या घरी नेले. एका महिन्याने तो आपल्या कोंबड्याला घेऊन आला. आता झुंज होणार होती. सर्व लोक ही झुंज पाहण्यासाठी दरबारात जमा झाले होते.

बिरबलचा कोंबडा आणि अकबरचा कोंबडा अशी झुंज सुरु झाली. बिरबलचा कोंबडा अकबरच्या कोंबड्या बरोबर असा काही झुंज देत होता की, अकबरचा कोंबडा खूपच कमी पडला. बिरबलच्या कोंबड्याचा प्रत्येक घाव शाही कोंबड्यावर असा काही लागत होता की, तो कोंबडा पूर्णपणे गडबडून गेला. परंतु बिरबलचा कोंबडा एवढी चांगली झुंज कशी काय देऊ शकतो? हा प्रश्न मात्र प्रत्येकाच्या मनात येत होता. कारण झुंज शिकण्यासाठी कोणताही कोंबडा किंवा कोंबडी त्या कोंबड्याच्या संपर्कात नव्हती, तरी देखील एवढी चांगली झुंज तो कसा काय शिकला. अखेरीस बिरबलचा कोंबडा हा

वरचढ ठरला, त्यामुळे बिरबलचा कोंबडा झुंजी मध्ये जिंकला आणि अकबरचा कोंबडा रक्तबंबाळ होऊन पळून गेला. त्यानंतर अकबराने बिरबलला विचारले, "बिरबल हा कोंबडा कोणताही कोंबडा किंवा कोंबडी यांच्या संपर्कात न येता, एवढी तरबेज झुंज कसा काय शिकला?"

बिरबल म्हणाला, "महाराज तुम्ही मला कोंबडा दिला आणि सांगितले की या कोंबड्याच्या संपर्कात कोणताही कोंबडा किंवा कोंबडी येऊ न येता झुंज शिकला पाहिजे. मी या कोंबड्याला घरी नेले, आणि एका खोलीत कोंडून ठेवले, आणि त्या खोलीला चारी बाजूने आरसे बसवून घेतले. या कोंबड्याने आपल्या स्वतःचे प्रतिबिंब त्या आरशात पाहिले, तेव्हा तो खवळून उठला आणि झुंज शिकला. तो स्वतःशी झुंजत होता. पण त्याला वाटायचे, तो दुसऱ्या कोंबड्या बरोबर झुंजत आहे. रक्तबंबाळ होई पर्यंत तो स्वतःच्या प्रतिमेशी रोजच झुंजत होता. आणि आज हे त्याचेच प्रतीक आहे, तो इतका चांगला झुंज खेळला."

आयुष्यात जो स्वतःशी स्पर्धा करतो, तो नेहमी यशस्वी होतो. आपली स्पर्धा ही खरं आपल्याशीच असते. गेल्या वर्षी माझ्याकडे किती ज्ञान होतं आणि यावर्षी त्या ज्ञानात किती भर पडली, या प्रत्येक गोष्टीचा लेखाजोखा आपण आपल्या मनात करायला पाहिजे. माझ्याकडे कोणते गुण आहेत, आणखी कोणते गुण कमी आहेत, ते अंगीकार करणे आणि कोणते दुर्गुण आहेत, ते दूर करणे, झुंज स्वतः माणूस स्वतःशीच करून आपली प्रगती करू शकतो. आणि तोच खरा माणूस असतो.

जीवन एक संघर्ष यात्रा

- अनिकेत सदाशिव शिरसाठ

B.A. LL.B IIIrd Year

जीवन संघर्ष है मरण संघर्ष,
क्षण संघर्ष, प्रतिक्षण संघर्ष,
सत्य संघर्ष है नित्य संघर्ष,
मानवता का अस्तित्व संघर्ष..!

हा संघर्ष ही जीवन का सत्य है और
जीनकी राह में संघर्ष का पथ है तो यह इस बात का
प्रमाण है कि वो भी जिवंत है..!

लेकिन वास्तविक संघर्ष क्या होता है और
किस लिए होता है..? जन्म लेना बाल्यावस्था से
लेकर वृद्ध अवस्था तक आना और उसके पश्चात
मृत हो जाना क्या यही वास्तविक संघर्ष है ? तो
आप उपर की पंक्तियों का विवरण देते हुए कहेंगे हा
..... लेकिन नहीं, संघर्ष जीवन जीने के लिए या
जीवन के होने का नहीं है

प्रश्न तो जीवन के उद्देश और अस्तित्व का
है, जब हर सुबह मुझे यह खयाल आता है की मेरे
जीवन का उद्देश क्या है, अस्तित्व क्या है तो मे
बहोत व्याकुल हो उठता हु, क्या है इस जीवन का
सत्य, उत्पन्न होकर नष्ट हो जाना.

तो हा उत्पन्न होकर नष्ट होणा यही इस
भौतिक जगत का सत्य है परंतु जन्म और मृत्यू के
इस प्रवास में अपने अस्तित्व का निर्माण करना कुछ
मनुष्यो का लक्ष्य होता है वास्तविक इस अनंत
ब्रह्मांड में हमारी हैसियत तील मात्र भी नहीं है,
हजारो ग्रह और तारो का मंडल इस ब्रह्मांड में
वास्तव करता हे परंतु मनुष्य होने के नाते हम अपने

अस्तित्व के लिये इस पृथ्वीतल पर संघर्ष करते है
संघर्ष और अस्तित्व का अर्थ अहंकार नहीं है यह तो
मनुष्य के जन्म का उद्देश है..

आगे कुछ पंक्तिया संघर्ष पथ के लिए...

ये जिंदगी जित का तू ऐलान कर
संघर्षों से अपने अस्तित्व का तू निर्माण कर
रोकने आर्येंगे लाख आंधीया तुझे
पर फिर भी तु अपनी क्षमता ओ से इन पर प्रहार
कर ..

के निकलेगा एक दिन जिसका सुरज

जो करेगा तेरे जहान को रोशन,

बस तु जीत का ऐलान कर

बस तू जीत का ऐलान कर...

जब कभी जिंदगी में मोका मिले

और मे अपने कलम से संघर्ष लिखना चाहू

तो हर बार ये लिख जाऊ

रणभूमी में संघर्ष, मनभूमि में संघर्ष

है क्रांती में संघर्ष विश्व की शांति में संघर्ष है

ज्ञान में संघर्ष, स्वाभिमान में संघर्ष है

विचारो का संघर्ष जिंदगी जीने का संघर्ष

और कुछ बडा कर जाने का है संघर्ष ...

“जीवन में अगर संघर्ष मिला हो या चुना
हो तो डरिये मत क्यूकी इतिहास गवाह है की
जिनके लक्ष्य बडे और महान होते है तो उनको
जीवन में अधिक संघर्ष करना पडता है”

सामाजिक न्यायाचे प्रणेते छत्रपती शाहू महाराज

- विनोदकुमार चव्हाण

LL.B II'nd Year

शाहू महाराजांचा २६ जून हा जन्मदिवस महाराष्ट्रात सामाजिक न्याय दिवस म्हणून पाळला जातो. ब्रिटिश राजसत्तेच्या काळामध्ये सामान्य जनतेला न्याय मिळवून देण्यासाठी व बहुजन समाजाच्या सामाजिक उन्नतीसाठी या काळात शाहू राजांनी प्रयत्न केले, सामाजिक परिवर्तनाला गती प्राप्त करून दिली.

छत्रपती शिवाजी महाराज हे जसे स्वराज्याच्या जाज्वल्य भावनेचे प्रतिक आहेत. तसे फुले-शाहू-आंबेडकर हे समता, स्वातंत्र्य, बंधूता, सामाजिक न्याय या भावनेचे प्रतिक आहेत. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज हे महात्मा फुले यांना आदर्श मानायचे. महात्मा फुले यांच्या सामाजिक व शैक्षणिक सुधारणेचा वारसा खऱ्या अर्थाने राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांनी पुढे चालविला.

आज संपूर्ण देशातील बहूजन, दलित समाजातील जनता व चळवळ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना दैवत मानते हीच जनता व चळवळ महात्मा फुले व शाहू महाराज यांना गुरुस्थानी मानते. खऱ्या अर्थाने या चळवळीत महात्मा फुले व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्यामधील सामाजिक न्यायाचा पुरस्कर्ता, सुवर्णमध्य साधणारा दुवा म्हणून लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज यांचा जन्मदिवस सामाजिक न्याय दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो.

शाहू महाराज हे कृतिशील समाजसुधारक होते. त्यांनी आपल्या चुलत बहिणीचा विवाह

इंदूरच्या यशवंतराव होळकर या धनगर समाजातील मुलाशी लावून दिला. मराठा राजघराण्यातील मुलीचा विवाह त्यांनी धनगर समाजातील मुलाशी लावून देऊन आंतरजातीय विवाह घडवून आला. आंतरजातीय विवाहासाठी स्वतःच्या घरून होणारा विरोध त्यांनी धुडकावून लावला. पुढे कोल्हापूर आणि इंदौर संस्थानात मराठा - धनगर आंतरजातीय विवाहाची योजना आखून २५ आंतरजातीय विवाह शाहू महाराजांनी त्या काळी लावून दिले.

शिक्षण कार्य :-

राजर्षी शाहू महाराज यांचा कार्यकाल सर्वात मोठा भाग हा त्यांच्या शैक्षणिक बदलांनी भरलेला आहे. सर्व जातींच्या मुलांना, मुलींना शिक्षण घेता यावे यासाठी त्यांनी कोल्हापुरात जातीनुरूप वसतीगृहे काढली. १९०१ सालीच त्यांनी व्हिक्टोरिया मराठा बोर्डिंगची स्थापना केली. त्यानंतर त्यांच्या पुढच्याच वर्षी त्यांनी मागास जाती-जमातीतल्या लोकांसाठी सरकारी नोकरीमध्ये निम्म्या जागा राखीव ठेवण्याचा आदेश काढला. शंभर वर्षांपूर्वी असा क्रांतिकारक निर्णय घेणं मोठं धाडसाचं आणि आश्चर्याचं काम होतं.

१९०६ साली त्यांनी किंग एडवर्ड मोहमेडन एज्युकेशन सोसायटी ही मुसलमानांच्या शिक्षणासाठी शैक्षणिक संस्था सुरू केली आणि तिचे ते अध्यक्षही झाले.

१९०८ साली त्यांनी अस्पृश्य मानल्या

जाणाऱ्या जातीतील विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृह स्थापन केले. अशाप्रकारे अनेक जातीनिहाय संस्था कोल्हापुरात स्थापन झाल्या. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल असणाऱ्या विद्यार्थ्यांची फी माफ करण्याचा निर्णय त्यांनी घेतला होता.

मागास जातीतील विद्यार्थ्यांनाही फी माफ करण्याचा निर्णय शाहू महाराजांनी लागू केला होता. पाटीलचे शिक्षण देण्यासाठी त्यांनी दिल्ली दरबार मेमोरियल पाटील स्कूल ही शाळा स्थापन केली होती.

१९१२ साली धार्मिक विधींचे प्रशिक्षण देण्यासाठी सत्यशोधक शाळा सुरु करण्यात आली. याबरोबरच देशातील अनेक संस्थांना, वसतीगृहांना, मुलांना त्यांनी मदत आणि देणगी दिलेली होती. संस्थानामध्ये मोडी लिपीऐवजी बाळबोधचा वापर करण्याचा त्यांनी आदेश काढला होता. अनेक साहित्य, नाट्यसंस्थांना देणग्या-पालकत्व देण्याचं काम त्यांनी केलं होतं.

शाळा, दवाखाने, पाणवठे, सार्वजनिक विहिरी, सार्वजनिक इमारती इत्यादी ठिकाणी (तत्कालीन) अस्पृश्यांना समानतेने वागवावे असा आदेश त्यांनी कोल्हापूर संस्थानात काढला.

१९१७ साली त्यांनी पुनर्विवाहाचा कायदा करून विधवाविवाहाला कायदेशीर मान्यता मिळवून दिली. तसेच त्यांनी देवदासी प्रथा बंद करण्यासाठीही कायद्याची निर्मिती केली.

सामाजिक सुधारणा :-

१९०६ साली शाहू महाराजांनी कोल्हापुरात कापडगिरणीही सुरु केली. यापुर्वीही त्यांनी कापडउद्योगासाठी संस्थानात प्रयत्न केले होते.

किलोस्करांना महायुद्धाच्या काळात लोखंडाची कमतरता भासली तेव्हा शाहू महाराजांनी संस्थानातील लोखंडी तोफा देऊन त्यांच्या कारखान्याचे उत्पादन कायम राहावे यासाठी मदत केली. नंतरच्या काळातही त्यांनी अशी लोखंडासाठी मदत देऊ केली होती.

संस्थानातील उद्योगाची, शेतीची भरभराट व्हावी यासाठी त्यांनी कोल्हापूर संस्थानात धरण आणि कालव्यांची योजना आखली.

म्हैसूर संस्थानच्या सर एम. विश्वेश्वरय्या यांनीही संस्थानची पाहणी केलेली होती. १९०९ साली राधानगरी धरणाचे कामही सुरु झाले.

उद्योगाबरोबरच त्यांनी सहकारी संस्थांना चालना देण्याचं काम केलं. तेव्हाच्या भारत सरकारचा सहकार कायदा संस्थानाला लागू केला आणि १९१३ साली कोल्हापुरात कोल्हापूर अर्बन को ऑपरेटिव्ह सोसायटी लागू सुरु केली. त्यांनी आपल्या कार्यकाळात अनेकवेळा शेती आणि उद्योगाची प्रदर्शनं भरवली होती आणि अनेक प्रदर्शनांना त्यांनी भेटीही दिल्या होत्या.

१९१७ साली त्यांनी संस्थानात सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण सुरु केले. त्याच्या पुढच्याच वर्षी कोल्हापुरात आर्य समाजाची शाखा सुरु झाली. तसेच बलुतेदारी बंद करण्याचा कायदा लागू केला.

१९१८ सालीच शाहू महाराजांनी गुन्हेगार समजल्या जाणाऱ्या जातींची हजेरी माफ केली तसेच कुलकर्ण्यांची वंशपरंपरागत नेमणूक बंद करून तेथे तलाठी नेमण्यास सुरुवात केली.

सर्व खात्यांत अस्पृश्यांना विशेष अग्रक्रम द्यावा असेही त्यांनी जाहीर केले होते. विवाहासंदर्भातही त्यांनी अनेक नवे नियम लागू

केले होते. स्त्रियांचा छळ व घटस्फोटासाठीही नियम सुरु केला.

सर्व शाळांमध्ये सर्व जातींच्या मुलांना प्रवेश देण्यास सुरुवात केली.

अस्पृश्यता पाळण्याला बंदी घालून सर्व सरकारी-सार्वजनिक ठिकाणं अस्पृश्यांसाठी खुली केली होती.

भारतातल्या संस्थानिकांचे प्रतिनिधी मंडळ म्हणजे नरेंद्र मंडळातही त्यांचा विशेष सहभाग असे आणि त्यात ते आपल्या सुचना मांडत असत.

१८९७ च्या सुमारास एक मशीद हिंदू अधिकाऱ्यांनी जबरदस्तीने ताब्यात घेतल्याचे प्रकरण शाहू महाराजांच्यासमोर आले होते, शाहू महाराजांनी या प्रकरणाची चौकशी करून ते प्रकरण सलोख्याने निकालात काढले होते.

त्यानंतर राजवाडा परिसरातील एका मशिदीच्या जागेवरून वाद झाला होता. या मशिदीलाही शाहू महाराजांनी शाहूपुरीत वेगळी जागा देऊन ते प्रकरण शांत केले होते. हिंदू-मुस्लीम वाद होऊ नये यासाठी ते काळजीपूर्वक पावलं टाकत असल्याचं दिसून येतं.

कोल्हापूरची सुत्रं हाती आल्यावर १८९४ साली शाहू महाराज पुण्याला गेले होते. त्यावेळी गणपती उत्सवाच्यावेळी पुण्यात हिंदू-मुस्लीम भांडण झाले होते. तेव्हा शाहू महाराजांनी सार्वजनिक सभेला हिंदू मुस्लीम यांच्यात शांततेचा समेट घडवून आणावा असा सल्ला दिला होता. या सल्ल्याचा उल्लेख सुधारक पत्राने करून शाहू महाराजांच्या या सुचनेवर पुण्यातील पुढारी विचार करतील अशी अपेक्षा व्यक्त केली होती. शाहू

महाराजांनी मुस्लीम बोर्डिंगच्या स्थापनेत, शिक्षणकार्यात वाटा उचलला हे तर सर्वानाच माहिती आहे.

राजर्षी शाहू महाराज त्यांनी केलेले काही कायदे :-

* महारांवर कामाची सक्ती न करण्याचा व त्यांच्या जमिनी त्यांच्या नावावर करण्याचा शाहू महाराज यांचा जाहीरनामा.

* अस्पृश्यांची गुलामगिरी नष्ट करणारा व त्यांना मानवी स्वातंत्र्याचे हक्क देणारा जाहीरनामा.

* गुन्हेगार जातीच्या लोकांची हजेरी पध्दत बंद करावी म्हणून राजाज्ञा.

* राज्यातील सरकारी व सर्वसाधारण खात्यात अस्पृश्यांना अग्रक्रम देण्यासाठी आदेश.

* प्राथमिक, माध्यमिक शाळा व महाविद्यालयातील अस्पृश्य मुलांना स्पृश्य मुलांसारखीच समानतेची वागणूक द्यावी, म्हणून शिक्षण खात्याला राजाज्ञा.

* अस्पृश्यांच्या वेगळ्या शाळा बंद. सरकारी शाळांमध्ये सर्व जाती- धर्माच्या मुलांना प्रवेश. शाळांतील स्पर्शास्पर्श प्रथा बंदीची राजाज्ञा.

* मागालेल्या वर्गातील मुलींना व स्त्रीयांना मोफत शिक्षण व खर्चाची सोय.

* स्त्रीयांचा छळ व घटस्फोट याविषयी स्त्रीयांना संरक्षण देणारा कायदा.

* महाराजांना गुलामगिरीतून पूर्णपणे मुक्त केल्याची राजाज्ञा

* मागासलेल्या जातीच्या विद्यार्थ्यांना फी माफ.

* विधवा पुनर्विवाह कायदा व विवाहनोंदणी कायदा यांची अंमलबजावणी.

LEGAL TERMS COMMONLY USED IN LAW

- Ku. Kaveri Bhavare
B.A LL.B IV'th Year

- A- Affidavit :** A sworn written statement used as legal evidence
- B- Bail:** Temporary release of an accused under legal conditions
- C- Contempt of Court :** Act that disrespects or obstructs court authority
- D- Doctrine of Basic Structure :** Limits Parliament's power to amend core constitutional features
- E- Estoppel :** Stops a person from denying past claims in court
- F- FIR:** First police report when a serious crime is reported
- G- Gazette :** Official record for publishing government notifications
- H- Habeas Corpus :** Writ to produce a detained person before court
- I- Injunction :** Court order stopping someone from doing something
- J- Jurisdiction :** Court's legal authority to hear a case
- K- KYC :** Identity verification required by law in financial / legal services
- L- Locus Standi :** Right to be heard in a court of law
- M- Mens Rea :** Criminal intent behind a wrongful act
- N- Non - Cognizable Offence :** Requires magistrate's permission to investigate
- O- Obiter Dicta :** Non - binding judicial comments made in passing
- P- PIL :** Legal action filed to protect public interest
- Q- Quash :** To legally cancel a proceeding or order
- R- Res Judicata :** Prevents re - litigation of a decided issue
- S- Summons :** Court notice to appear or respond
- T- Tort :** Civil wrong causing harm, leading to liability
- U- Ultra Vires :** Act beyond legal authority or power
- V- Vakalatnama :** Document authorizing a lawyer to represent a client
- W- Writ :** Formal court order enforcing rights or legal duty
- X- Xerox Evidence :** Secondary evidence used when the original is unavailable
- Y- Young Offender :** Juvenile involved in crime; handled under juvenile justice law
- Z- Zero FIR :** FIR filed without jurisdiction barrier for urgent crimes

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी आपल्याला काय दिले ?

- कु. रुचा हाके

B.A LL.B IV'th Year

- भारतीय संविधान
- कामगाराचे कामाचे तास १२ तसावरून ८ तास केले.
- पी.एफ. योजना सर्व कामगाराला लागू केली.
- भरपगारी सुट्टीची तरतूद केली.
- पेंशन योजना लागू केली.
- सी.एल. / इ.एल. / पि.एच.एल सर्वांना लागू केली.
- कर्मचारिचा मृत्यु झाला तर वारसास नोकरीची तरतूद.
- इ.एस.आय.सी योजना लागू केली.
- आठवडी सुट्टी सर्वांना सक्तीची.
- वेतन आयोग लागू केली.
- महिलाना भरपगारी प्रसूति रजा.
- कायदेशीर संपाचा अधिकार.
- आरोग्य विमा.
- स्त्रियांना मालमत्तेचा अधिकार.
- वडिलांच्या संपत्तीमध्ये मुलींना समान अधिकार.
- महिला कामगार संरक्षण कायदा.
- मतदानांचा अधिकार.
- भारतीय सांख्यकी कायदा.
- तांत्रिक प्रशिक्षण योजना.
- विद्युत जोड प्रकल्प.
- राजू विभागणी आयोग.
- मध्यवर्ती जल सिंचन आयोग.
- नदी जोड प्रकल्प.
- दामोदर खोरे प्रकल्प.
- हिराकुंडप्रकल्प.
- भाक्रा नांगल धरण.
- सोनेक नदी प्रकल्प.
- भारतीय रिझर्व बँक.

सदृढ लोकशाही बनविण्यासाठी एक नागरीक म्हणून असणारी माझी जबाबदारी

- भाऊनंद चांदसरे

B.A. LL.B III'rd Year

आपण जगातील सर्वात विशाल अशा लोकशाही प्रणालीचे नागरीक आहोत. या जगात बहुतांश देशांत लोकशाही प्रणालीचा स्वीकार केला आहे. लोकांनी लोकांसाठी, लोकांच्या कल्याणासाठी चालवलेले राज्य म्हणजे लोकशाही होय असे अब्राहम लिंकन यांनी म्हटले आहे. जगातल्या सर्वात मोठ्या लोकशाहीची सत्ता सर्वसामान्य नागरीकांच्या हाती असली पाहिजे अशी रचना रुजली आणि रचली गेली. खर म्हणजे लोकशाहीत सर्वसामान्य व्यक्तींचा विचार हा केंद्रस्थानी केला जातो.

स्वातंत्र्य प्राप्तीच्या ७७ वर्षांनंतर भारतातील लोकशाही व्यवस्था काय आहे? भारताची लोकशाही निकोप आहे का? या प्रकारच्या बाबींवर चर्चा सुरू असते. अनेक ठिकाणी तर या बाबींवर वादविवाद हे देखिल चालू असतात. मग हळूहळू हे वादविवाद निवडणुकांपर्यंत येऊन ठप्प होतात. यासाठीच लोकशाही ही सक्षम आणि सुव्यवस्थित कशी करता येईल तसेच भारतीय लोकशाही बळकट कशी करता येईल या बाबींचा आपण विचार केला पाहिजे.

स्वातंत्र्यानंतर लोकशाहीची स्वप्नपुर्ती

खऱ्या अर्थाने करायची असेल तर लोकशाहीचे पालकत्व स्वीकारत, माझी लोकशाही माझी जबाबदारी हा वसा प्रत्येक भारतीयाने घेणे गरजेचे आहे. प्रत्येक नागरीकाने लोकशाहीची जबाबदारी आपल्या खांद्यावर घेतली तर आणि तरच व्यवस्था परिवर्तन म्हणजे सदृढ लोकशाही बनणे शक्य आहे. या आभासी लोकशाहीचा भूतकाळ संपवायचा असेल आणि लोकशाहीला उज्वल भविष्यकाळ द्यायचे असेल तर प्रत्येक नागरीकाने माझी लोकशाही, माझी जबाबदारी हा मंत्र अंगीकारायला हवा.

स्वातंत्र्य प्राप्तीपासून ते आजपर्यंत भारत हा लोकशाही प्रदान देश आहे हे वाक्य आपण सातत्याने ऐकत आलो आहोत. लोकशाही म्हणजे लोकांचे राज्य, नागरीकांचे राज्य परंतु वर्तमानातील लोकशाही ही या लोकशाहीच्या वाक्याशी पुर्णतः विसंगत आहे. आपल्या देशात नाव लोकशाहीचे जरी असले तरी आज अस्तित्वात असणारी जी पद्धत आहे ती म्हणजे लोकप्रतिनिधीशाही नोकरशाही होय. स्वातंत्र्य प्राप्तीपासून अभिप्रेत असलेली लोकशाही आणि खरे वास्तव यामध्ये मोठ्या प्रमाणात विसंगती

आढळून येते. याचे कारण म्हणजे या आभासी लोकाशाहीस असणारी नागरीकांची मुक्तसंमती होय. जाऊ द्या हे असेच चालणार अशा प्रकारची नागरीकांची भावना आहे.

यावर उपाय म्हणजे We the change you want to see in the world, we the change you want to see in others. भारताचे राष्ट्रपिता गांधीजी यांनी दिलेल्या या मंत्राचा अंगीकार करत भारतीय लोकशाहीत बदल घडवायचा असेल तर सर्वांत मूलभूत गरज म्हणजे स्वतः नागरीकांनी स्वतःत बदल घडविणे. आपण बदललो तर देश आपोआप बदलेल हे सूत्र अंगीकारणे अत्यंत महत्वाचे आहे.

आता असा विचार येतो की, आपण बदललो तर लोकशाही व्यवस्था कसेकाय सदृढ होईल? तर वर्तमान लोकशाही व्यवस्था ही सदोष लोकशाही व्यवस्था आहे. यामुळेच आपण स्वातंत्र्योत्तर काळापासून सरपंच, नगसेवक, आमदार, खासदार हे बदलतांना पाहत आहोत. परंतु, तरीही सदृढ लोकशाही घडविण्यासाठी अनेक अडथळे येत आहेत. याचे प्रमुख कारण म्हणजे व्यवस्था हिच सदोष आहे आणि ही व्यवस्था जर दोषविरहीत करायची असेल तर त्यासाठी नागरीक म्हणून प्रमुख जबाबदारी आपली आहे.

माझी लोकशाही माझी जबाबदारी ही बाब लक्षात घेतली पाहिजे. यासाठी करता येईल

तर Public Pressure Group (PPG Mode) या सूत्राचा आपल्याला स्वीकार करता येईल. याचा अर्थ काय तर नागरीकांचे दबाव गट. लोकशाही व्यवस्थेतील जो काही कारभार चालतो तो या देशातील नागरीकांच्या पैशाने चालतो. नागरीकांसाठी मूलभूत सुविधा उपलब्ध केल्या जातात म्हणून त्या सुविधांचा दर्जा राखणे हे आपले राष्ट्रीय तसेच संवैधानिक कर्तव्य आहे हे ध्यानात घेत सर्व नागरीकांनी Public Pressure Group च्या माध्यमातून यावर नियंत्रण राखणे आवश्यक आहे. याद्वारेच आपण लोकशाहीतील गैरप्रकारांवर आळा घालू शकतो. म्हणूनच सर्वांनी लोकशाहीतील पालकत्व स्वीकारून माझी लोकशाही माझी जबाबदारी या तंत्राचा अंगीकार करावा आणि लोकशाही परिवर्तनाच्या उपक्रमात आपला सक्रीय सहभाग नोंदवावा...

Obstacles before the Continuation and its Challenges

Priyanka Vijay Pawar
LL.B II'nd Year

Our Constitution has adopted many values and ideas from countries around the world, making it the largest Constitution in the world. Despite this, we still face several challenges that stand in the way of progress. These obstacles can slow down development in important areas like education, business, infrastructure, healthcare, and governance.

These challenges are often complex and connected, meaning that solving one problem often involves dealing with others too.

The Constitution of India has many important parts, and one of the most important is the Preamble. The first line of the Preamble says, "We, the People of India." This means that the people hold the power. However, despite poor politics in the country, we the people are also responsible for the situation.

One of the biggest challenges to the Constitution today is our religiously polarized society. This has become a major issue because many politicians are now being elected based on religion, not on their work or values. On one hand, we

proudly say that India is a secular country. But on the other hand, politicians keep bringing up religion in debates and elections. Isn't that a contradiction?

Secondly, the government announces many schemes that could help common people, but what about employment? They rarely talk about creating jobs. Many of these schemes seem to be election strategies, promises made just to win a large number of seats in different constituencies.

We often say that India is one of the biggest economies in the world. But then ask yourself this: Why is poverty still increasing every day? If our policies are truly good and aimed at building the nation, then why haven't we been able to compete with countries like the USA or China yet?

Thirdly, casteism is one of the most meaningless and harmful issues we still face today. We may have gained freedom from British rule, but we are still trapped under the influence of caste.

When we go to the polling booth to choose a leader, we often don't look at their qualifications. We don't ask

whether the person is educated or whether they can run the country properly. Instead, we focus on whether the candidate belongs to our own caste or community.

This mind-set has existed since the beginning of elections in our country. So it's fair to ask: Did our freedom fighters sacrifice so much just to see educated people behaving in such backward ways?

Coming back to the main point I started with — "We, the People of India" we must understand that we are responsible for many of the issues we face today. Because most of us are still unaware of our rights, and this lack of awareness allows our representatives to take advantage of us.

We often believe what they show us, without trying to look deeper and understand the reality behind their words and promises.

It's time for us, the people, to truly understand the goals and values written in our Constitution, the rights and duties of every citizen, and the powers and responsibilities of the government. But sadly, what we do often goes against what the Constitution stands for.

Solving these issues is crucial for India's future growth and stability, ensuring that all sections of society can

benefit from the nation's economic and social progress.

On 26th November 2024, India marked a **historic** milestone by celebrating the 75th anniversary of the adoption of the Constitution. The theme was **"Hamara Samvidhan, Hamara Swabhiman" - "Our Constitution, Our Pride."**

But if we truly see the Constitution as our pride, then we must study it properly. Only then can we understand how to follow its values in our daily lives, especially when it comes to electing the right representatives to lead the country and protect it from challenges like corruption, casteism, and religious division.

REPORTS OF DIFFERENT ACTIVITIES

Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law, Dhule has long been recognized as a premier institution, has been consistently ranked as one of the top colleges in the state of Maharashtra. A centre of academic excellence and achievement, it is today one of the finest institutions for Law. Our students secure Gold medals in LL.B. & BA. LL.B since the establishments of KBCNMU Jalgaon.

Special Lecture series for Students 2024-25

Although the procedural and other law are part of syllabus for professional course but practical knowledge and professional skill is necessary for good advocacy. With this purpose every Academic year we organized Special Lecture on different subject of eminent personality or expert person for the benefit of students. In Academic year 2024-25 College had organized number of special lecture of eminent persons.

On first July 2024 the BNS, BNSS, BSA, 2023 (New Legislation) are implemented in India. To know the same Special lecture of Adv. Sanjay Murkya Assistant, Director of Prosecutor was organised on 23 Aug. 2024 for students and faculty.

Workshop on “**Non-violence skills**” was organised on 14th October 2024 with collaboration of KBCNMU Mahatma Gandhi Philosophy Centre, Dhule. Dr. UmeshGangurde, Journalist Shri Ramesh Dani put their valuable thoughts.

On 5 January 2025 special lecture of Adv. DhananjayBangar was organised for students on precaution to file civil suits litigations and loopholes.

On 3 February 2025 special lecture of DipakMahajan was organised for students on 7/12 Extract, the difference between ownership and possession and litigations

N.S.S. Report 2024-25

As per the order of KBCNMU, Jalgaon, NSS Special camp was held between 7th–13rd January, 2025 at Zilla Parishad School, Nimdale, Tal. & Dist. Dhule, the program was inaugurated by Dr. Rushikeshchittam Senate Member KBCNMU, Jalgaon on 11:00am on 7th January, 2025.

In afternoon session Dr. PrashantKasbe addressed volunteers on Role of youth in Sustainable development, he said Ambitious person is real young generation, utilize your life.

On 8th January In afternoon session Adv. ChaitanyaBhandari addressed volunteers on Digital awareness, he gave some suggestion about be aware from fake call & link.

Prof. DagaPatildelivered a lecture on the Right to Education Act, 2005 - the core of the Constitution and the importance of the Constitution should reach the common people, without studying the Constitution for the purpose of examination.

On 9th January in afternoon session Dr. Manoj More addressed to volunteer on the topic of "Sickle cell anaemia Disease and Diagnosis" do the medical check-up before marriage and avoid the future complication of issues.

On 10th January- Adv. MayurBaisaneaddressed volunteers on Child Marriage and significance, he said after 75 years of independence of year Child Marriages are performed in society.

On 11th January- in morning session dental check-up camp was organised. Dr. ParagTarge, Dr. RohitTakwani, Dr. NitinPatil and Dr. Georgia of Indian Dental Association, Dhule done dental check-up of 226 students. On 11:00am NSS Volunteer Ku. KalyaniMandole addressed to students of Z.P. School Nimdaleon Good Touch and Bad Touchfor students with interaction.

In afternoon sessionspecial lecture of Prof. Dr. Aakash Nilewas organised Digital literacy, he said do not share any OTP or do not touch the link because such fraudulent practices are adopted by thugs to deceive the costumers.

12th January- in morning rally was organised in adopted village on Eradication of drug addict.ShriNitinPatil addressed to the volunteers.

In afternoon session Prof. Dr. HashimShaikh sir addressed the volunteers on Addictions of Bad habits and solutions, now a day excessive use of mobile in day is an addiction, some peoples are restless with mobile.

On 13th January was the last day of camp, valedictory programme was held at 11 am, Chairman WKDSPM DadashebMahendraji Nile was the Chairperson and DirectorWKDSPM Sau. Nalandatai Nile, Head Master of Z.P. School Shri.SahebraoGirase, Principal Dr. V.Y. Bahiram sir were Chief Guest. All volunteers express their experience and their bonding to each other.

Dr. Rajesh Makasare,
Professor & Programme Officer, NSS.

Sports Annual Report 2024-25

Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law, Dhule, inspired by the vision and ideals of Dr. Babasaheb Ambedkar, his dedicated not only to academic brilliance but also to the overall development of its students. The institution strongly believes that physical fitness, discipline, and sportsmanship are an integral part of education.

Participation at National Level Competitions

Ms. Muskan S. Katariya (LLB I Year) -Represented the college at the **All India Inter-University Fencing Championship** held at **Jammu University**. Her performance and dedication reflected the spirit of hard work and determination nurtured by the college.

Mr. PranavNchare (B.A. LL.B. II Year) -Competed in the **Inter-University Taekwondo Tournament** held at **Punjab**. His enthusiastic participation brought recognition to the institution and showcased the sporting potential of our students. The academic year **2024–25** proved to be significant for our college in terms of sports participation at prestigious inter-university tournaments. Our students, with their discipline, commitment, and perseverance, have carried forward the values of sportsmanship and excellence.

Dr. Sandesh D. Shegaonkar
Sports Department

Department of Student Development

The Department of Student Development at **Dr. Babasaheb Ambedkar Memorial College of Law** had a dynamic and productive academic year 2024–2025, distinguished by notable achievements and meaningful initiatives aimed at the holistic growth of our students. Our students show cased the ir talent, determination, and commitment by actively participating in inter collegiate and university - level events:

Youth Festival

A team from our college enthusiastically participated in the Youth Festival, engaging in diverse cultural and literary activities that reflected their creativity and versatility. Notably, **Shraddha Murtadkar and Atul Shinde** achieved distinction by securing the **second prize** in their respective category, bringing recognition and pride to the institution.

Asst. Prof. Anil D. Dabhade
Dept. of Student Development

MOOT COURT SOCIETY ANNUAL REPORT 2024-25

The moot court is part and parcel of the law syllabus in university. It is included as a practical syllabus, training paper. The purpose is to make acquainted with the various procedural aspects by the law college students. It gives an opportunity to the students to prepare their own arguments and present it before an expert called Judge. At the one hand it provides an opportunity for the students to know the law, to know the drafting skill, how to present the case before the Judge, the manners and etiquettes etc.; and the other hand it gives the self-confidence to the students for arguing the case before the Judge. It increases the stage daring of the students to know their capabilities and shortcomings.

During the year of 2024-2025 different moot court activities organized by our college, our students participated in different Moot Court Competitions organized by colleges throughout the Maharashtra and won the prizes in the same.

1. Moot Court Competition - Late Justice S B Mhase 7th State Level Moot Court Competition held on 11 & 12 January 2025 Organized by New Law College Ahilyanagar, Maharashtra. Our Team 1- Gaurav Jagdish Pawar (Mooter), Miss. Rucha Rajiv Hake (Mooter), Mr. Harish Kishor Jagtap (Researcher) represents college

2. Dr. Dr. P A Inamdar National Moot Court Competition on Rights of Minority Educational Institutions organized by New Law Academy A K Khan Law College Pune held on 2025

1. Gaurav Jagdish Pawar (Mooter) 2. Chetana Kale (Mooter) 3. Suraj Suryawanshi (Researcher) represents college

Asst Prof. Daga Patil
Head Moot Court Competition

Yuvati Sabha Report 2024-25

A program related to women and health was organized under the Yuvati Sabha Youth, in which Dr.SampadaKulkarni delivered a lecture and dialogue on women and physical and mental health. At the same time, Advocate Meera Mali interacted with the students by providing information about the PCNT Act with the students.

Library Report for 2024-25

Chairman: Dr. V.Y. Bahiram

Secretary: Mr.AtulPatil

Members: Dr. S.J. Shaikh, Dr. V.J. Sabnis,

Dr. G.S. Mehkarkar, Dr. S.D. Shegaonkar

The library, regarded as the soul of our college, continues to grow and evolve as an institution of knowledge and motivation. Below are the highlights for the year 2024-25-

1. An amount of Rs 2, 05372 was utilized for purchasing 421 books this year. These additions enhance the diversity and depth of the library's collection.
2. Subscriptions include resources such as journals, periodicals, newspapers, and magazines aimed at assisting students in excelling in law examinations and competitive reviews.
3. External memberships for college teachers and students have been introduced, allowing greater access to reading materials. The library is open from 8:00 AM to 3:30 PM on regular days and from 7:30 AM to 6:30 PM continuously during university examinations. Students can borrow books, journals, magazines, and question paper sets using their identity cards. These facilities encourage students to make the most of the library resources.
4. Under the Book Bank Scheme, intelligent, studious, hardworking, and specially -abled (physically handicapped and blind) students receive a set of books for the entire academic year. SC/ST students are provided with book sets free of cost upon application.

5. The total number of books in the library stands at 14614
6. The library has incorporated e-resources for better access to legal knowledge, including a pen drive containing materials on Constitution Law, Advocates Act, CPC, Encyclopaedia of Maharashtra Law, Labour and Industrial Law, and Case Pointer.
7. The library houses journals such as A.I.R. (All India Reporter), S.C.C. (Supreme Court Cases), Cr.L.J. (Criminal Law Journal), M.L.J. (Maharashtra Law Journal), and C.P.J. (Consumer Protection Journal).
8. Legal magazines available in the library include Practical Lawyer, Lawyer Update, and Vyapari Mitra.
9. Newspapers like Daily Sakal, Divya Marathi, and Lokmat are made available for students and staff. The library continues to provide comprehensive resources and services to meet the academic and intellectual needs of students and staff, fostering a culture of learning and research.

Mr. Atul Patil
Librarian

* विद्यार्थ्यांसाठी विविध योजना *

* कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना :-

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता आहे. तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, होतकरु व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्यांना श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे, स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांचे अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षित आहे. या योजनेद्वारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

* साहस कार्यशाळा :-

विद्यार्थ्यांना साहसी प्रवृत्ती निर्माण होणेविषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटांना धैर्याने सामोरे जाणे, मार्ग काढणे, मदत करणे, गिर्यारोहण, रापवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतिकार आणि निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थिनी या कार्यशाळेत सहभागी होऊ शकते.

* डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना :-

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात

निर्वासित विद्यार्थ्यांपैकी जे आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या होतकरु विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्यता उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना कार्यान्वीत करण्यात आली आहे.

* उमवि संचलित चाणाक्य स्पर्धा परीक्षा :-

विद्यार्थ्यांमधील स्पर्धा परीक्षा वृद्धिंगत करणेसाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणाक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतील. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील, तलाठी, पी.एस.आय., तहसिलदार या पदासाठीच्या स्पर्धापरीक्षेची तयारी या उपक्रमाद्वारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील कितीही विद्यार्थी सहभागी होवू शकतात.

* उमवि दत्तक योजना :-

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०११-२०१२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १० विद्यार्थी व १० विद्यार्थिनी यांना या योजनेचा लाभ देण्यात येतो.

* विद्यार्थी संशोधन योजना :-

संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी,

संशोधक विद्यार्थी आर्थिक अडचणीमुळे मागे राहू नये यासाठी संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठाद्वारे भरीव आर्थिक तरतूद करण्यात आली आहे, विद्यापीठाचे भाग संलग्न महाविद्यालये यांचेसाठी संशोधन विकास योजना आहे.

विद्यार्थी कल्याण विभाग योजना अंतर्गत विद्यार्थी संशोधन प्रोत्साहन योजना, मा. कुलगुरु प्रायोजित विशेष संशोधन योजना विज्ञान व तंत्रज्ञान विषयात विशेष कार्य करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस एच.एच. रायसोनी यांचे सौजन्याने तीन संशोधक विद्यार्थ्यांना रु. ७०००/- ते रु. १००००/-पर्यंत प्रतिमाह संशोधन शिष्यवृत्ती दिली जाते.

*** सांस्कृतिक गुण कार्यशाळा आयोजन :-**

विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, नृत्य, नाट्य, सुत्रसंचलन कार्यशाळा या क्षेत्रातील नव्या संकल्पना, तंत्रज्ञान अवगत व्हावे, त्यांची सांस्कृतिक क्षेत्रातील प्रगती व्हावी यासाठी कार्यशाळांचे आयोजन विद्यापीठ स्तरावर विद्यार्थी कल्याण विभाग करते.

*** युवती सभा कार्यशाळा :-**

विद्यार्थी कल्याण विभागामार्फत नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थिनींकरीता महाविद्यालय स्तरावर विशेष स्वरूपाच्या उपक्रमांचे आयोजन

करणेकरीता युवती सभा अंतर्गत स्वयंसिध्दा अभियान व विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक कार्यशाळेत महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थिनी सहभाग घेऊ शकतात.

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना :-

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. योजनेत विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी येणाऱ्या खर्चाच्या ७० % रक्कम कर्ज स्वरूपात आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या पूर्ततेनंतर बँकेद्वारे उपलब्ध होते. शिक्षण कर्जासाठी व्याजाचा दर द.सा.द.शे. १० टक्के असेल. शिक्षण कालावधीमधील खर्चाच्या व्याजाची रक्कम विद्यापीठ कार्यालयाद्वारे अदा केली जाते. ज्या विद्यार्थ्यांस प्रवेशित काळात शासकीय/निमशासकीय/सहकारी संस्था / बँका यांच्याकडून कोणतेही विद्यावेतन शिष्यवृत्ती मिळत नसेल, असाच विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्र राहिल.

मा. कुलगुरु वैद्यकीय निधी योजना :-

विद्यार्थी सामुहिक सुरक्षा योजनेशिवाय अपघाती/नैसर्गिक मृत्यु झाल्यास रु. ५०००/- मृत विद्यार्थ्यांच्या पालकास मा. कुलगुरु वैद्यकीय निधीतून देण्यात येतील. प्रवेशित विद्यार्थ्यांस

टिप :- विद्यापीठ निधी आणि मा. कुलगुरु निधीतून राबविल्या जाणाऱ्या विद्यार्थी

कल्याणकारी योजनांची अधिक माहिती विद्यापीठाच्या www.nmu.ac.in

या संकेत स्थळावर मराठी आणि इंग्रजी भाषेत उपलब्ध आहे.

कवयन्नि बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ

संपर्क : विद्यार्थी कल्याण भवन, क. ब. चा. उ. म. वि., जळगाव. फोन नं. ०२५७-२२५७४९८, ४९९

अधिक माहितीसाठी संपर्क: आपल्या महाविद्यालयातील प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी.

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

Inauguration of NSS Special Camp by the auspicious hands of Shri Rushikesh Chittam, Senate Member, KBCNMMU, Jalgaon.

Dr. Nitin Patil, Dr. Georjia checking students in Dental Medical Checkup Camp at NSS Special Camp

Homage to Nanasheb Uttamrao Patil former Revenue Minister on Death Anniversary

WKDSPM's Chairman Dadasaheb Mahendraji Nile and staff on Celebration of Constitution day

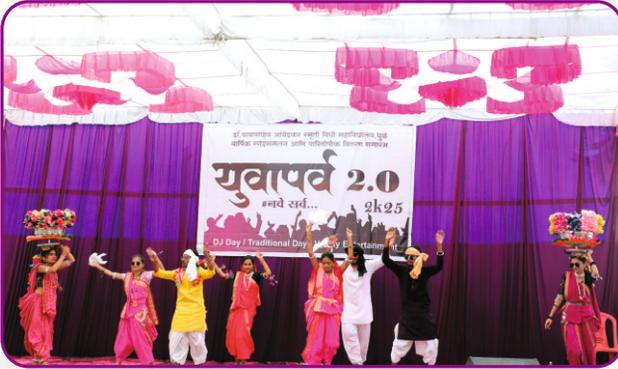

West Khandesh Dalit Shikshan Prasarak Mandal's

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR MEMORIAL COLLEGE OF LAW

DEOPUR, DHULE.

SHILP

Adivasi Dance performed in Annual Social Gathering by Students.

One Act Play performed in Annual Social Gathering by Students on "Cruelty"

WKDSPM's Chairman Dadasaheb Mahendraji Nile, Director Sau. Nalandatai Nile, Adv. Jitendraji Nile and College staff with Gold Medalist Students Adv. Usaid Kazi & Adv. Sunita Shelke